

MILJØUDVALGET

REFERAT

Birkestien 8, Birgittelyst, 8800 Viborg. Spærring af sti, opstilling af container m.m.

Birgittelyst Grundejerforening og en borger i Birgittelyst har anmeldt flere forhold på matr. nr. 7d Tostrup By, Almind, der ligger på adressen Birkestien 8 i Birgittelyst:

- En vej/sti er spærret med hegn og i alt 3 låger med skilte
- Fældning af træer
- En container
- Nyplantede nåletræer
- En ny sø, der tilføres vand fra nærliggende brønd

Grundejerforeningen skriver, at henvendelsen handler om et engareal, som er udlagt som grønt område i lokalplanen for Birgittelyst, der er vedtaget for nylig. Langs engen er en vej/sti, der har været brugt af beboerne i Birgittelyst siden 1968, og som er udlagt i lokalplanen.

Ejendommen er på cirka 2,7 ha og ligger i landzone. Der er ikke landbrugspligt på ejendommen, og der er ikke registreret bygninger. Ejendommen ligger syd for Non Mølleå og grænser mod øst op til boligområdet, se oversigtskort i Bilag 1. På modsatte side af åen er fredskov; der er ikke noteret fredskov på den aktuelle lod.

Matr. nr. 7d er i sin helhed omfattet af en åbeskyttelseslinje og en skovbyggelinje efter naturbeskyttelseslovens §§ 16 og 17. Der er registreret beskyttet natur, mose og sø efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Lodsejerne er blevet partshørt og bemærker, at der er tale om et landbrugslod, og at offentligheden ikke har adgang til deres private ejendom. De har sat hegn og skilte op, da de bliver generet af knallertkørsel. De oplyser, at søen ikke er nyanlagt, men har været der i årevis, og at der ikke pumpes vand til søen. De oplyser også, at der er tyndet i eksisterende bevoksning og plantet grantræer med henblik på natur- og vildtpleje, de nyplantede graner er dog alle blevet spist af råvildt. Containeren er en bygning, som ejerne finder nødvendig for driften af området, og de mener at have ret til den, jf. Kommunens brev af 25. september 2008, se Bilag 3.

Lodsejerne fremfører endvidere, at ejendommen hverken er skov eller udyrket areal, men derimod en have, Birgittes Have, som er anlagt i cirka år 1800. Siden har lodsejerne fortalt, at de vil sætte får på arealet i efteråret. Derfor er der hegnet, og derfor skal containeren udover redskaber også rumme foder til dyrene.

Lodsejerne har klaget over udlægget af stien i lokalplan nr. 361 for Birgittelyst i forbindelse med Byrådets vedtagelse af lokalplanen. Klagen behandles i Naturklagenævnet, der ikke har truffet afgørelse.

Forvaltningens bemærkninger

Den konkrete sag handler alene om forholdet til naturbeskyttelsesloven og planlovens landzonebestemmelser. Forholdet til lokalplanen er ikke relevant i denne sammenhæng, da lokalplanen ikke kan tilsidesætte gældende lovgivning.

Om offentlighedens adgang

Forvaltningen har besøgt arealet sammen med lodsejerne og kunne konstatere, at de plantede grantræer alle er gået ud, og at der er en sti belagt med grus på matr. nr. 7d langs ejendommens østlige skel. Stien forbinder Birkestien og Vejlevej, og via en anden sti er der forbindelse til Tostrupvej, ligesom der er yderligere en sti mod nord. Ejendommen er hegnet med trådhegn i cirka 1 m højde, og der er sat låger i ved stien v. Birkestien, ved stien mod nord, og ved stien, der fører til Tostrupvej. Sidstnævnte

MILJØUDVALGET
REFERAT

låge er skruet fast. Ved lågerne er skilte med teksten "Privat", "Ingen adgang" og "Uvedkommende færdsel forbudt".

I naturbeskyttelseslovens kapitel 4 er regler om offentlighedens adgang til naturen. Der gælder forskellige regler for forskellige areal typer. Eksempelvis skelnes mellem veje og stier i det åbne land og veje og stier i skove hhv. under og over 5 ha. En vej eller en sti er i forarbejderne til loven defineret som "permanente menneskeskabte færdselsbaner".

Dels sikrer reglerne offentlighedens adgang, dels giver de lodsejer mulighed for uden videre at hindre offentlighedens adgang, når bestemte forudsætninger er opfyldt. Er forudsætninger ikke opfyldt, kan Kommunen påbyde en hindring fjernet. Der kan ikke dispenseres fra reglerne.

Kommunen er tilsynsmyndighed og skal foranledige et ulovligt forhold lovliggjort medmindre det er af underordnet betydning. Det påhviler den til enhver tid værende ejer eller bruger af en ejendom at berigtige et ulovligt forhold. Efter Naturklagenævnets praksis kan Kommunens afgørelse i denne type sager påklages, og en afgørelse skal indeholde klagevejledning.

Spørgsmålet er i første omgang, om det konkrete areal er "det åbne land" eller "skov". Vurderingen er uafhængig af, hvorvidt der er landbrugs- eller fredskovspligt på arealet. "Skov" skal i denne sammenhæng defineres som fysisk botanisk begreb. Det er derfor afgørende, om arealet er domineret af skovbevoksning, hvad enten den består af højstammede træer eller den er ganske ung (Naturklagenævnet Orienterer nr. 125, juni 1997). Ejendomsforholdene har ikke betydning for skovens udstrækning.

Matr. nr. 7d ligger som nævnt lige syd for eksisterende fredskov, hvis areal er på cirka 7 ha og ligger i sammenhæng med øvrige skovarealer. Den beskyttede mose ligger centralt på ejendommen, og omkring den er et slået græsareal, der er omgivet af relativ tæt træbevoksning. Forvaltningen vurderer, at bevoksningen er af en sådan karakter og bredde, at den opleves som skov. Se fotos. Bevoksningen har sammenhæng med skov nord og øst for ejendommen. Det er forvaltningens opfattelse, at der i en skov kan være åbne arealer, som det er tilfældet på den aktuelle ejendom.

Forvaltningen vurderer derfor, at det aktuelle areal bør betragtes som skov, og at det er del af en skov på over 5 ha. Efter naturbeskyttelseslovens § 23 er skove åbne for færdsel til fods og på cykel samt for ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Adgang sker på eget ansvar og hunde skal føres i snor, jf. § 23, stk. 1. For private skove – som der er tale om her – gælder, at færdsel kun kan ske ad stier og veje, og kun fra kl. 6 til solnedgang. Ophold må ikke finde sted inden for 150 m fra beboelses- og driftsbygninger, jf. § 23, stk. 5. Efter § 23, stk. 2 må offentlighedens adgang ikke forhindres eller vanskeliggøres, og der må ikke sættes usædvanlige hegn om skove. Ejeren kan alene forbyde adgang på dage, hvor der holdes jagt eller i områder, hvor der foregår intensivt skovningsarbejde, jf. § 23, stk. 3.

Naturklagenævnet har i en sag truffet afgørelse om, at opsætning af låger kunne opfattes som en lukning af en vej, uanset at lågerne kunne åbnes, medmindre det ved tydelig skiltning fremgik, at vejen var åben for færdsel til fods og på cykel (Naturklagenævnet Orienterer nr. 230, sept. 2001).

Efter naturbeskyttelseslovens § 24 er udyrkede arealer, som f.eks. moser, åbne for færdsel til fods og ophold, hvis der er lovlig adgang dertil. Bestemmelsen omfatter ifølge vejledning om naturbeskyttelsesloven dog hverken dyrkede græsarealer eller udyrkede arealer i skove. Det betyder for den konkrete sag, at der ikke er offentlig adgang til mosen.

Konklusion om offentlighedens adgang på det konkrete areal

Det er samlet forvaltningens vurdering, at der er offentlig adgang til fods og på cykel ad den eksisterende sti mellem kl. 6 og solnedgang – og alene ad stien. De tre låger med skilte er en hindring af offentlighedens adgang i strid med naturbeskyttelseslovens § 23. Som følge deraf skal skiltene fjernes, og

Mødedato: 11. august 2009

Cirius-sag nr.: 2009/24101

Sagsbehandler: bs9

MILJØUDVALGET

REFERAT

lågerne kan bevares, hvis de kan åbnes, og hvis der opsættes skilte ved hver enkelt låge, hvoraf det tydeligt fremgår, at stien er åben for færdsel til fods og på cykel. Alternativt skal lågerne til stadighed holdes åbne.

Offentligheden har ikke ret til at køre på knallert på stien, og hunde skal holdes i snor.

Det bemærkes, at efter naturbeskyttelseslovens § 26a kan nedlæggelse af veje og stier i det åbne land først ske efter at lodsejeren har givet skriftlig besked til Kommunen, der har 4 uger til at reagere. Hvis Kommunen ikke senest efter 4 uger har truffet afgørelse om at ville foretage en nærmere vurdering af vejens eller stiens rekreative betydning, kan nedlæggelse ske. Kommunen kan afgøre, at vejen eller stien ikke må nedlægges, hvis vejen eller stien har væsentlig rekreativ betydning, og hvis der ikke findes eller etableres tilfredsstillende alternative adgangsmuligheder.

Det gælder også veje og stier i skove, der giver adgang til skovens øvrige vejssystem, jf. 23, stk. 10.

Om fældede træer

Det kræver ikke dispensation fra åbeskyttelseslinje og skovbyggelinje at fjerne træer. Den beskyttede mose er under tilgroning og der kan med regelmæssige mellemrum fældes og ryddes op til 25 % af træerne og opvæksten, uden at det kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3. Egentlig førstestegangspleje kræver dog dispensation.

Om containeren

Da der ikke er landbrugspligt på ejendommen, kan der ikke være tale om en erhvervsmæssig nødvendig driftsbygning i lovens forstand. Det betyder, at containeren kræver landzonetilladelse efter planlovens § 35, dispensation fra åbeskyttelseslinjen og skovbyggelinjen, efter naturbeskyttelseslovens §§ 16 og 17. Containeren er derfor ikke lovlig.

Containeren kan lovliggøres ved enten fysisk lovliggørelse, dvs. at containeren bliver fjernet, eller ved retlig lovliggørelse, dvs. at lodsejer søger om og opnår tilladelse/dispensation til at bevare containeren.

Det er i øvrigt forvaltningens vurdering, at der kan være argumenter for en tilladelse/dispensation til en bygning til opbevaring af redskaber, foder m.v. En afgørelse betinger dog en konkret ansøgning og evt. høring af nabo og naboskovejer.

Om nyplantede nåletræer

Som udgangspunkt kræver nyplantning inden for åbeskyttelseslinjen dispensation. Samtlige nyplantede nåletræer er gået ud, så der er ingen sag.

Om søen

Søen er ikke nyetableret og har efter lodsejers oplysninger eksisteret i adskillige år. Forvaltningens besigtigelse har ikke givet anledning til at betvivle det. Da der har været en del bevoksning ved søen, har den ikke været synlig på luftfotos. Det er derfor ikke muligt at slå fast, hvornår søen er etableret og om den eventuelt er ulovlig. Derfor er det forvaltningens opfattelse, at sagen om søen bør afsluttes. Det bemærkes, at besigtigelsen gav anledning til, at søen er registreret som beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Det videre forløb

Forvaltningen vil, når der er truffet afgørelse i sagen, tage initiativ til at invitere parterne til et møde og informere om de gældende bestemmelser.

Bilag

Bilag nr. 1: Oversigtskort

VIBORG
KOMMUNE

Mødedato: 11. august 2009

Cirius-sag nr.: 2009/24101

Sagsbehandler: bs9

MILJØUDVALGET

REFERAT

Bilag nr. 2: Anmeldelse fra Birgittelyst Grundejerforening

Bilag nr. 3: Kommunens brev af 25. september 2008

Bilag nr. 4: Fotos af 16. juni 2009

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

- at der meddeles påbud om at fjerne de tre hindringer af offentlighedens adgang til stien med frist den 1. oktober 2009
- at det meddeles lodsejerne, at containeren er ulovlig, og at de skal enten fjerne den eller søge om at bevare den inden den 1. oktober 2009

BESLUTNING

Indstillingen blev tiltrådt.

Anna Margrethe Kaalund og Hans Jørgen Nørgaard deltog ikke i Miljøudvalgets behandling af sagen.